

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Membrum I. De Directore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

fructu referendo, quales sunt Director, Minister, & Collocatores, à quibus, quid specialiter observandum sit, paulò distinctius in hoc paragrapho indicabitur.

MEMBRUM I.

De Directore.

I. Ad hunc quinque potissimum dotes requiruntur. Quarum prima est, ut sit *humilis & subjectus DEO*, cujus est instrumentum. Caveat proinde, ne, cum aliquem bonum effectum viderit in ijs, qui se exercent, quidquam suæ industriae aut peritiæ tribuat, cum hi omnes effectus gratiæ sint solo DEO, & consilia extrinsecus adhibita tantum operentur, quantum ipse DEVS cooperatur. Hinc nec de suo quidem apponat, sed, cum, ejusmodi consilia debeant ex divina inspiratione suscipi, sinat DEVM cum sua creatura disponere, juxta placitum voluntatis suæ. Quod ut melius & facilius opere ipso præstet, conservet se in animo prorsus indifferente, & in nihil aliud feratur, nisi ut sanctissimum DEI beneplacitum in anima illa plenè & perfectè compleatur, & ipse tantum in eo laborer, ut, qui se exercet, id investigare sciat, & discat se à Dæmonis deceptionibus expedire, quibus homines retardare solet.

II. Altera dos est, ut magnâ *discretione & prudentiâ* sit præditus, quâ nôrit Spiritus & motiones ejus, quem exercet, dignoscere; sed & qualitates illius & Statum penetrare, & cum quovis secundum illius capacitatem agere.

III. Tertia dos est, ut magna etiam apud eum, qui exercetur, *authoritate*, polleat, tantâque cum libertate sive in docendo, sive monendo, sive corrigendo officium suum exequatur, ut ad exemplum Christi quasi potestatem habens loqui videatur. Ad quam quidem authoritatem non modicè juvabit, si parcus potius, & consideratus in sermone, quam garrulus & profusus esse deprehendatur.

IV. Quarta dos est, ut *suavitatem* potius & *mansuetudinem*, quam authoritatem semper præferat, maximè cum ijs, qui tentationes vel desolationes, aut ariditates & tædium patiuntur, quos proinde consolari, animare & erigere opportunis consilijs, precibusque tum suis, tum aliorum debet.

Ne enim gratus fiet eis, qui faciunt Exercitia, istique se magis ei confident & aperient.

V. Quinta denique dos est, ut magnam in Exercitijs tradendis *Peritiam & Dexteritatem* habeat, cumque in finem tum ipse antè, quàm ea tradat, aliquoties ea obierit; tum accuratè ea, quæ in libro Exercitiorum proponuntur, perlegerit; tum etiam aliquibus, in quibus sit minor iactura, si erretur, tradiderit, suumque modum procedendi, cum aliquo magis exercitato contulerit, ut, quid magis minusve convenire deprehenderit, annotare queat.

VI. Porro tota hæc peritia & dexteritas in tribus ferè officijs consistit, quorum primum est *Solida instructio* circa naturam Exercitiorum, & modum eadem cum fructu faciendi, variâsque industrias & doctrinas, quæ, ante, in, & post Exercitia observentur, suggerendas, quales tum in ipso Libello Exercitiorum, tum passim in Authoribus, qui simili de materia scripserunt, reperire est.

VII. Secundum officium Peritiæ est *Præscriptio prudens materia* pro Meditationibus & Considerationibus, circa quam duo præcipuè sunt observanda. 1. Ut in proponendis punctis Meditationum ea non valde exaggeret, aut ita enucleet, ut, qui meditatur, ipse nihil novi per se invenire, aut certè non nisi ægrè queat, experientia quippe docet, magis omnes delectari, & moveri ijs, quæ per se inveniunt; & ideo satis erit, quasi digito indicare venam, quam deinde quisque sibi inveniat. Si tamen essent aliqui parùm capaces, aut minùs in meditando exercitati, ijs possent paulò amplius declarari, & Scripto offerri, ne memoria Exercitantis nimium fatigaretur, sicque devotio impediatur. 2. Ut, quandoquidem variæ sunt Personæ, quæ exercentur, noverit etiam varias illis pro singularum Scopis & qualitate materias præscribere. Nam *Religiosis* quidem producenda est in primis prima hebdomas, si priùs usum Meditandi non habuerunt, aut vitam duxerunt libertiorem. Alioqui confirmantur in sua vocatione: inducantur ad magnificiendas & observandas Ordinis Regulas, præsertim in materia votorum; juvenitur, ut intelligant causas minoris profectus sui; ingenereatur Zelus juvandi Proximos juxta suum Institutum: applicentur illis bene Meditationes ex Libello, & mixtim aliæ

secundum Institutum. *Ecclesiasticis Saeularibus* producat
 tur prima hebdomas in tertium & quartum diem: detur ope
 ra, ut bene cognoscant difficultatem sui Status, cum teneat
 tur se à Mundo avocare, utpote divino Ministerio deputati
 discant bene proventus Ecclesiasticos dispensare, & Zelum
 animarum concipiant. *Laisci nobiliores* erudiantur, ut iu
 stitiam bene administrent: ut avaritiam & Superbiam fugi
 ant: ut misericordes ac DEI timentes sint: ut Liberos bene
 educant: ut pacifici, & in participatione Sacramentorum fru
 quentes sint: si in re quamvis gravi hæreant, regulæ electio
 num adhibeantur. *Rudioribus Laiscis* sufficiet prima hebdo
 mas: expositio mandatorum DEI atque Ecclesiæ, peccata
 mortalia, quinque sensus, & opera misericordiæ: ut Sacra
 menta frequentent; bene regant Familiam; facultatibus
 justè & sobriè fruantur. *Mulieribus* fermè eadem tradenda
 quæ rudibus; nec facile adeantur earum domus, sed ipsæ
 citius accedant Ecclesiam pro accipiendis Exercitijs.

VIII. Tertium officium est *Conversatio fructuosa* cum
 Exercitante, ad quam pertinet, ut cum quotidie semel saltem
 (nisi necessitas aliud exigat, aut utilitas suadeat) opportuno
 tempore visitet: ut rationem Meditationis & internarum
 motionum, puta Consolationum vel desolationum sollicitè
 eximat: in desolationibus & ariditatibus animer, & via
 tum ad faciliorem in Meditatione discursum aperiat: tum re
 media pro ariditate tollenda & devotione recuperanda pra
 denter ostendat: in consolationibus non diu ipsum detineat
 sed breviter modum ex ijs proficiendi edoceat, & de reliquo
 Creatorem cum sua Creatura, & hanc vicissim cum illo pro
 libitu agere sinat: ut electionis, si ea facienda sit, aptum
 modum suggerat, & in dubijs opportuna consilia submini
 stre: ut pro Curatione vitiorum efficacia media præscribat
 ut salutaria ad vitam vocationi & Statui suscepto & suscipi
 endo conformem instituendam præcepta offerat.

M E M B R U M II.

De Ministro.

I. Ad hunc tria requirit Directorium c.4.n.3. & sequen
 tibus. 1. Ut sit fidelis, discretus, taciturnus, quique sui
 mode